

המשך לפרשת: שמות

עברתי תאונה קשה ועד היום אני משותק בכל גופי ומונשם בבית החולים. אך אומר לך דבר אחד: מאז התאונה, מעולם, אבל מעולם לא אמרתי לבורא עולם: "למה? למה בורא עולם זה מגיע לי? למה דווקא לי נגמרו החיים?" - מעולם לא אמרתי זאת. יש רק מילה אחת אותה אני אומר תמיד לבורא עולם והיא: "תודה", תודה לך בורא עולם, כי אם זה מה שבחרת בשבילי - אז זה הטוב ביותר בשבילי. לך יש חשבונות שמיים ואתה יודע מה שאתה עושה, נ'סתרות דרכיך ונפלאים מעשיך, אתה עושה הכל בחכמה כפי ידיעתך הנשגבת מבינתנו, אז שאני יבוא ויבכה? שאני יבוא ואכעס? מי אני בכלל? מה אני בכלל לידך? ברגע אחד אתה יכול ליטול את נשמתי! אז שאני יבוא ויתקומם נגדך? חס ושלום! לכן אני רק אומר לך דבר אחד בורא עולם: "תודה מכל הלב בורא עולם!". המשך אלון פז כשהוא מרגש את אלפי המאזינים: "היום אני מבין דבר שקשה לאדם בריא להבין. הגוף הוא דבר שולי, כל עוד הלב עובד, העיניים רואות, האוזניים שומעות, הפה מדבר והנשמה נמצאת - אני לא צריך יותר מזה! יש לי את הכל. העולם הזה זמני, הגוף שלנו זמני, רק הנשמה עולה אחרי 120 וחיה לנצח. תאמינו לי שאני שמח בחלקי. טוב לי עם מי שאני ומה שאני. אינני מפסיד כלום, העולם החומרי בחוץ הוא הבל הבלים, אני יודע שהייסורים שאני עובר מכפרים לי על העוונות, ואף הם כפרה על עם ישראל - לכן מדוע שאהיה בצער? להיפך, אני שמח ומקבל זאת באהבה גמורה! אני מודה לבורא עולם שהביא אותי למצב הזה. אני יודע שיש לי אבא בשמיים ששומר עליי ומשגיח ועושה לי את הטוב ביותר בעבורי, אז מדוע שאדאג?". ואז פנה אלון למאזינים ואמר: "אם למישהו מכם קשה ולא טוב בחיים, שלא יאמר: 'נמאס לי, לא טוב לי, קשה לי, אני פונה אליו ואומר לו האם הוא רוצה להתחלף איתי? הבעיות שלו הם כלום לעומתי, ואני שמח ומאושר!". ואז סיים אלון פז ואמר: "תהנו ממה שיש לכם. תגידו תודה לבורא עולם, תאמינו שהכל מאת ה' לטובתכם, והוא יודע מה שהוא עושה. הוא מעולם לא נוטש אותנו. כי עדיף לעבור צער וסבל בעולם הזה הזמני ולבוא נקי וטהור לעולם הנצח, לעולם הנשמות והגמול. תשמחו תמיד ותאמינו שהכל ממנו בהשגחה ולטובה".

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

	
השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה". שער ג פרק: ע"א-ע"ב.	

יש **סיפור** לגבי המידה כנגד מידה, עד כדי כך, שהיה אחד שתפס את אבא שלו, וקשר אותו והלך ליער, כשהם הגיעו ליד עץ אחד, האבא אמר לו: "שמע בני, עד כאן מגיע לי מידה כנגד מידה, כי גם אני קשרתי את אבא שלי והבאתי אותו לכאן, אבל כאן התרתי אותו מהקשרים, אם תמשיך מכאן הלאה זה כבר לא מידה כנגד מידה". והבן התיר את הקשרים! ירחם ה'.

עב. הוכח תוכיח את עמיתך ולא

תשא עליו חטא (ויקרא יט, יז). הוזהרנו בזה שלא נשא חטא בחטא חברינו בהמנענו מהוכיח אותם.

הפסוק אומר, שאם החבר עושה עבירה ואנחנו לא מוכיחים אותו, אנחנו בעצמינו נתבע על העבירה הזאת, וזה גם חז"ל, חז"ל אומרים (שבת נד:): שאם יש לאדם אפשרות להוכיח את החבר והוא לא הוכיח הוא נתפס בעוון של החבר. זאת אומרת, שלא נותנים לאדם לחיות את החיים הפרטיים שלו וזהו, אין דבר כזה, חייב שיהיה אכפת לך מעם ישראל. החילונים אומרים: 'עזוב אות'... אסור לעזוב אותו.

ואם איש אחד יחטא, בהגלות נגלות חטאו, כל העדה יענשו עליו אם לא יוכיחוהו בשבט מוסרם.

כלומר אם העוון נעשה בסתר,

בס"ד‏ מצא את המסתתר					
לפרשת	ויחי				
מצא 18 מילים בלבד בתפוזרת. במאוזן, במאונך ובאלכסון.	מצא מימרה מסתתרת .				
ל ח ו ג מ ש כ מ ל א ר ה א ד מ א נ ל ב ש ש י א כ ל ש כ ו י מ ח ו ש ת ה ר א ב ו ר א ה ש ח פ ר ק ט ו ב ח מ ר מ צ ע ח ב כ ל י ש נ ה י פ ח ע מ ל ו ו מ ל ר מ ת ת ח ע ל ח ל ב א ל ה י מ ד ר ת י ה י א מ ש ת ו י פ נ ע נ כ ז ה כ ח ס ז ו ל ח א ע ל ח ל י ח מ ה ח כ מ					
לוז שמעון שכל אפרים ראובן בחרכי ארצה	כנען יוסף מפרץ זרען עולם חולדת מנשה בכור	יעקב שמאל זרען פלתי ישראל כן הראח	האם מצאת את המשפט: קולת פרק ג מאת :זום כל האדם ישיאל ושתה וראח טוב בכל עמלו מתת אלהים היא		

תמונה של הילד בלילה, שישן על הרצפה

אם הוא ראה פעם איזה פריצות, והרי הוא מחזיק מעצמו צדיק גדול, שכואב לו מאוד כבוד ה', האם גם הוא לא יישן כל הלילה מחמת הצער שלו על כבוד ה', שעשו מעשה נגד רצון ה'; או הדפיסו איזה עיתון לא בסדר, כתבו שם כל מיני דברי אפיקורסות. האם כל הלילה הוא לא יישן מחמת צער על הכתבה שסיפרו לו שהיתה כתובה בעיתון.

אומרת לו אשתו, בלילה תישן ותשאיר את הצער לבוקר.

לא, לא ישן מחמת הצער עד הבוקר!

האם פעם למישהו הפריע איזה עיתון לישון. וא"ת, שכבר התרגלנו? אם ירביצו לילד שלו כל יום, האם גם אז הוא יתרגל? אולי הוא יעבור אפילו דירה! כי הוא אומר: "מה זה, כל יום מרביצים לילד, אני לא יכול להמשיך לגור כאן, מה זה המקום הזה, ג'ונגל?!" וכשבסביבה שלו יש כל מיני עיתונים, האם גם הוא אומר - 'מה זה, צריכים לעבור דירה מכאן, זה לא נסבל'. אם אדם אוהב את ה' אז זה כואב לו מאוד!!!

ההמשך יובא בעוד שבועיים אי"ה.

בס"ד‏ מצא את המסתתר					
לפרשת	ויחי				
מצא 18 מילים בלבד בתפוזרת. במאוזן, במאונך ובאלכסון.	מצא מימרה מסתתרת .				
ל ח ו ג מ ש כ מ ל א ר ה א ד מ א נ ל ב ש ש י א כ ל ש כ ו י מ ח ו ש ת ה ר א ב ו ר א ה ש ח פ ר ק ט ו ב ח מ ר מ צ ע ח ב כ ל י ש נ ה י פ ח ע מ ל ו ו מ ל ר מ ת ת ח ע ל ח ל ב א ל ה י מ ד ר ת י ה י א מ ש ת ו י פ נ ע נ כ ז ה כ ח ס ז ו ל ח א ע ל ח ל י ח מ ה ח כ מ					
לוז שמעון שכל אפרים ראובן בחרכי ארצה	כנען יוסף מפרץ זרען עולם חולדת מנשה בכור	יעקב שמאל זרען פלתי ישראל כן הראח	האם מצאת את המשפט: קולת פרק ג מאת :זום כל האדם ישיאל ושתה וראח טוב בכל עמלו מתת אלהים היא		

קנייבסקי צ"ל ("היה זה לפני עשרות שנים. באחד האולמות בבני ברק נערכה חתונה מיוחדת של בני תורה. החתן והכלה היו נרגשים מאד, האורחים הרבים התאספו סביב החופה שהוצבה תחת כיפת השמיים והתזמורת החלה לנגן. בשעה טובה ומוצלחת החתן שבר את הכוס וקידש את רעייתו החדשה, בסיומן טוב ומזל טוב. האורחים הרבים ניגשו לנשק ולברך את החתן והכלה ומיד אחר כך ליוו אותם אל חדר היחוד, הנהוג אצל מספר עדות. והנה, בחדר היחוד אירע דבר נורא... מיד עם כניסתם של החתן והכלה לחדר היחוד, עבר לפתע ביניהם עכבר, לא סתם עכבר, אלא עכבר גדול, ולא סתם גדול, אלא עכברוש גדול ושחור... מיד כשראתה זאת הכלה היא איבדה עשתונותיה וממש יצאה מכליה: "אמאלה. זה סימן לא טוב". החלה לזעוק בתוך החדר, "כנראה שאנחנו לא צריכים להתחתן", אמרה בהיסטריה של ממש, "אחרת מדוע משמיים העבירו חיה כזו מוזרה וטמאה ביננו, אין זה אלא כפי ששמעתי שאין אנו זיווג, ואם חלילה נחיה

יחד לא יצליחו חיינו", פרצה בדמעות ובהלה.

החתן נבהל למראה כלתו ההיסטרית וניסה להרגיעה שאין זה מרמז מאומה, וב"ה הם יחיו באושר ועושר, אך הכלה בשלה מתיישבת בצדו של החדר מבוהלת ובוכה ומסרבת לצאת אל האולם להמשך שמחת החתונה. בינתיים, כולם מחכים באולם, חברים וקרובי משפחה שבאו במיוחד לשמח את הזוג, אך משום מה הם מבחינים כי משוה לא טוב קורה בחדר היחוד. בינתיים, הזועק לחדר היחוד הורי הזוג שניסו להרגיע את הכלה ולדבר על ליבה כי היא מדמיית וכי אין בעכבר שחור מאומה, ואין זה מרמז מאומה אלא רק בא לומר שלא ריססו טוב את המקום... אך שום דבר לא הועיל, הכלה היתה מבוהלת וסירבה לצאת להמשך השמחה. תוך מספר שניות, הגיעו לחדר אף אנשים חשובים בתקוה שהכלה תקשיב להם ותסכים להמשיך את החתונה, אך היא היתה נראית כאילו נכנסה בה רוח תזזית מספר אנשים שעסקו בפסיכולוגיה ששהו באולם הגיעו אף הם וניסו את מזלם לשכנעה בדרכים פסיכולוגיות שהכל בסדר גמור, אך גם הם, נחלו אכזבה.

האורחים הרבים, התזמורת, המשפחה - כולם מחכים כבר מספר דקות, אך הכלה בוכה ומבוהלת, מסרבת לקיים את הזיווג.

עד שעלה רעיון... מיד, רץ אחד האורחים אל ביתו של הסטייפלר הקדוש צ"ל, ששכן בקרוב לאולם, וסיפר לו את המתרחש באולם. הסטייפלר שמעולם לא הסכים לקבל נשים, חרג ממנהגו וביקש להביא את הכלה לחדרו, על מנת לדבר אל ליבה. הכלה הסכימה להישמע לבקשת גדול הדור והגיעה לחדרו באמצע החתונה. "דעי לך כלה יקרה", פנה אליה הסטייפלה,

"שלפי דעתי את צודקת בדבריך, ואכן אפשר אולי לראות בעכבר שחור שנכנס לחדר יחוד עם תחילת החיים - כדבר נורא". "אני סבור", המשיך הרב, "שהפסיכולוגים שאומרים לך שאת טועה הם בעצמם טועים. יש צדק בטענתך", חזר ואמר לכלה כמה וכמה פעמים. "אבל", אמר לקראת סיום, "הקשיבי היטב גם למה שאומר לך כעת. את בודאי מכירה את דברי חז"ל במסכת שבת (קל) אשר אמרו כי אין כתובה שאין בה מריבה, ואם חז"ל אמרו כך - הרי שהדברים צריכים להתקיים. והנה, כפי שסיפרו לי, הורייך והורי בעלך הינם אנשים הגונים וישרים, עדיני לב ואצילי נפש אשר אינם מסוגלים לריב. ועל כן, עד לרגע זה, לא התעוררה שום מריבה בכתובתם. אבל הרי דברי חז"ל חייבים להתקיים. לכן, מה עשה הקב"ה? הטיל הוא את העכבר השחור אל תוך חדר היחוד, כדי שבכך יתקיימו דברי חז"ל, כפי שנוצר כעת, אבל, כעת לאחר שנעשתה כבר מריבה ב'זכות העכבר', יכולה את להיות מאושרת כי בעז'ה חייכם יהיו מאושרים בשעה טובה ומוצלחת". הדברים השפיעו מיד על ליבה של הכלה, שהחלה לחייך ולשמוח כהסכמה ואכן חזרה לאולם להמשך החתונה בשמחה. הסטייפלר הקדוש הבין מה שאף אחד מהפסיכולוגים לא הבין - כאשר הולכים נגד דעתה של הכלה, היא מתנגדת עוד יותר, אך כאשר מצדיקים את חששותיה, יכולים כעת לרדת אל ליבה. (ופורי מתוק) "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", מצוים רבותינו, שראו ברוח קודשם כי בכל דור דור יהיו אנשים שיושפעו מאמונות תפלות וסימנים חסרי שחר שקובע האדם לעצמו. נלך בתמימות עם ה' בלא ניחושים!

תמונה של הילד בלילה, שישן על הרצפה

הלכות: ברכת שהחיינו והטוב והמייטיב על שיפוצים והרחבת דירה.					

א. ברכת שהחיינו והטוה"מ על שיפוצים והרחבת דירה.

א. שו"ע: בית חדש, ובמ"ב (סקי"ב) ה"ה אם נשרף וחזר ובנאו, אבל אם סתרו וחזר ובנאו יש דיעות באחרונים וספיקו להקל, ואם הוסיף בו איזה שורה בגובה לכו"ע יש לברך. וכל שכן אם הוסיף חדר מגורים אף על פי שהיה השטח ששם ברשותו אלא ששימש כחצר או מחסן והשתא הוסיף על בנייתו, וכמו כן אם שיפץ את דירת מגוריו באופן ששינה את צורת חדריו וכדו' (וכל זה לאלו הנוהגים לברך, וכנ"ל אות ג'), אך כל זה אם שמח בזה הרבה.

ב. שהחיינו והטוה"מ על חינוך ביהכ"נ, ס"ת, מצוות שעושה לראשונה, הדפסת ספר, נתמנה לרב, הגיע לשבעים

מ"ב סקי"א: ועל כן קהל שבנו או קנו ביהכ"נ יעמוד ש"ץ ויברך בקול רם הטוב והמטיב להוציא את כולם. ולהלן (בסקי"ג) מביא המשנ"ב לענין אם קנה ספרים חדשים שיש דיעות בין האחרונים אם יברך עליהם שהחיינו דמצוות לאו ליהנות ניתנו, ועיין עוד בשעה"צ ובהה"ט ושעה"ת, ומסקנת הדברים דמצינו לדון בהרבה מספרי גדולי הדורות בענין ברכת שהחיינו או הטוב והמטיב בחינוך ביהכ"נ וביהמ"ד ושאר מוסדות תורה וחינוך, וכן במי שחיבר ספר והוציאו לאור עולם, בקנה או כתב ספר תורה מהודר, במקיים מצוה פעם ראשונה בחייו כגון הנחת תפילין, הפרשת חלה, הדלקת נרות שבת וכדו', ומי שנתמנה כרב או פרנס וכדו', או למי שהגיע לגיל שבעים שנה.

ובכל הדברים הנ"ל, לענין ברכת הטוב והמטיב (בדברים שיש יותר מאדם אחד שיש לו תועלת מהדבר) לא מצינו כל כך שניהגו לברך, אבל לענין ברכת שהחיינו שפיר כתב החת"ס (בתשובותיו או"ח סי' נ"ה) "היכא דלא נהיג, לא נהיג והיכא דנהיג נהיג ואריך (ונוכח), וחשש ברכה לבטלה ליכא לפענ"ד".

ובתשובה אחרת (סי' קנ"ו) שיבח החת"ס גדול אחד (ששמו דוד) שכשנתמנה לרב עמד לפני הציבור ופתח בפסוק ויברך דוד את ה' לפני כל הקהל ויאמר דוד ברוך אתה ה' וכו' וסיים שהחיינו וקימנו וכו', ואפשר לברך גם בנוסח בריך רחמנא וכו' או בשאר העצות שכתבנו לעיל (סי' ר"ט אות ז').

הומבחר אם יוכל לחייב עצמו בברכת שהחיינו ללא ספק ופלוגתא, כגון שיקנה מלבוש חדש או פרי חדש, או שיהיה סמוך ונראה לאחד מחגי או מועדי ישראל שבלאו הכי מברכין שהחיינו ויכוין לפטור גם את הדבר שמסופק בברכתו שהחיינו.